

گزارش سالیانه ی گزارشگران بدون مرز – افغانستان 2006

برای نخستین بار و پس از سقوط طالبان، رسانه های افغان، نقشی کلیدی در انتخابات مجلس در سپتامبر ۲۰۰۵ ایفا کردند. اما همزمان خشونت و ایجاد جو رعب و وحشت علیه مطبوعات در سراسر کشور افزایش یافته است، این خشونت ها منجر به مرگ یک گزارشگر جوان و مورد تهاجم قرار گرفتن ده ها تن دیگر شد. روحانیان محافظه کار با تکیه بر جنبه های "اسلامی" قانون اساسی، تصویب شده در ۲۰۰۴ قصد دارند که صدا های منتقد را خفه کنند. اینگونه علی محقق نسب توسط دادگاهی در کابل به دو سال زندان محکوم شد. سردبیر مجله ی حقوق زن در محاکمه ای پر شتاب و نامنصفانه برای انتشار مقالاتی که در آنها اجرای حکم سنگسار برای مسلمانانی که دین دیگری اختیار می کنند و یا مجازات قطع عضو برای کسانی که متهم به زنا هستند، مورد نقد قرار گرفته است؛ متهم به ارتداد شد.

دیوانعالی و شورای علما دو دژ مستحکم محافظه کاران برای مقاومت در برابر رشد اطلاع رسانی کثرت گرا هستند. که در طول سال گذشته علیه تلویزیون های خصوصی با کابل، اینترنت و روزنامه نگاران زن کارزارهایی به راه انداختند. اینگونه در ماه مارس رئیس دیوانعالی، فاضل هادی شینواری، خواهان ممنوع کردن شبکه های تلویزیونی به بهانه "ضد اسلامی" بودن آنها شد. از جمله خواهان ممنوع شدن تلویزیون طلوع برنده جایزه گزارشگران بدون مرز و بنیاد فرانسه برای آزادی بیان در سال ۲۰۰۵ شد.

از سوی دیگر در مناطق جنوب شرقی افغانستان طالبان به شکل مخفی رادیو شریعت را که در دوران حکومت شان تنها رادیو مجاز در کشور بود راه اندازی و فعال کرده اند. هوادران ملا عمر و برخی دست نشانندگان فرماندهان جنگ، روزنامه نگاران را هدف و به زیر ضرب گرفته اند. اینگونه یک گزارشگر جوان به قتل رسید، مجری یک برنامه مذهبی از طرح ترور خود جان سالم بدر برد و دفاتر بسیاری از رسانه ها مورد حمله و بمب گذاری قرار گرفتند. با آنکه این حملات آزادی بیان نسبی که رسانه های افغانستان از آن بهرمنند هستند به زیر سوال نمی برد اما افزایش خشونت مانعی برای اطلاع رسانی آزاد و تحت پوشش قرار دادن رویدادها به ویژه در بخش هایی از ولایات افغانستان است. از سوی دیگر عصبیت نیروهای نظامی بین المللی به ویژه امریکایی ها، سهولت بخش فعالیت گزارشگران افغان و خارجی نیست.

در کشوری که نزدیک به ۶۵ درصد جمعیت از خواندن و نوشتن محرم هستند، رادیو و تلویزیون نقشی استراتژیک دارند. در افغانستان دست کم ۵۹ رادیو که بر روی امواج اف-ام برنامه های خود را پخش می کنند، وجود دارد. در عوض روزنامه ها با مشکلات عدیده ی مالی روبرو و تضعیف شده اند. بسیاری از نشریات به شکل مادی به احزاب سیاسی، انجمن های غیر دولتی و گروه های مذهبی وابسته اند.